

Izhaja več četrtek in velja s pošiljanjem na dom za celo leto 40 K. po leta 20 K. za četrt leta 10 K. Izven Jugoslavje 50 K. Naročna se posilje na upravnost "Slovenskega Gospodara" v Mariboru, Koroska cesta št. 5. List se dopošila do odpovedi. Naročna se plačuje naprej. Telefon štev. 220.

SLOVENSKI GOSPODAR

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

30. številka.

Maribor, dne 28. julija 1921.

dr. Lestnik

Slovenci! Slovenke! V nedeljo vsi v Ptuj!

Naši Orli, Orlice in Orliči iz celega gornjega dela Slovenskega Stajera priredijo ob vsakem vremenu prihodnjo nedeljo, 31. julija v Ptuj.

velik I. prleški orlovske tabor.

Ob 3/4 11. uro sv. maša na Minoritskem trgu (dr. Medved), obhod po mestu, slavnostno zborovanje, popoldne javna telovadba in ljudska veselica. Prebivalstvo celih župnih in vasi se dvigni in pride prihodnjo nedeljo v Ptuj. Tako veličastne prireditve še Ptuj in okolica nista videla!

Torej naši prijatelji in prijateljice:

31. julija vsi v Ptuj! Staro in mlado v Ptuj!

Miza, kjer se dobrote delijo.

"Kmetijski list" se že v več številkah trudi, da bi opral svoje samostojne zamorce, to je, da bi opravičil njihovo postopanje pred našim kmetijskim ljudstvom. Pa vse zmanj Peri zamorce kolikor in kako dolgo hoteš, on ostane črn. Naj samostojno-kmetijsko trebilo še toliko opravičuje in poveličuje samostojne poslance, oni ostanejo v očeh našega naroda to, kar so bili in kakor so jih ocenili srbski poliedeljci, namreč sebičneži, koristolovci in politični sleparji.

Samostojni so se, kakor piše njih "Kmetijski list" v zadnjih številkah, vse dalni k mizi, kjer se dobrote delijo, to je, vstopili so v vlado in s tem so baje služili domovini in kmetskemu ljudstvu.

Kakšne dobrote je domovina in kmetsko ljudstvo prejelo od sedanja radikalno-demokratsko-turško-samostojne vlade? Ali je ustava ta dobota? Samostojno glasilo odgovarja: da, ter povdarda, da je sprejetje te ustave bila častna dolžnost slovenskega kmeta. Dobesedno hvali ustavo tako-le: "Popolna enakopravnost vseh treh plemen in državljanščka svoboda sta zajamčeni, obramba vere kakor tudi prepoved njene zlorabe sta ustavno določeni, gospodarsko izrabljanie slabših je prepovedano, vlada ljudstva je zakonito uveljavljena, široka avtonomija pokrajine brez škodljivega separatizma je uvedena.

Zaklad na otetu.

Iz angleškega prevedel Paulus.

(Dalej.)

Vso noč smo marljivo nakladali in prekladali blago in živila in graščaki prijatelji so se v polnih čolnih vozili iz mesta na obisk, se poslavljali od nas ter nam želeli prijetno vožnjo, in srečno vrnitev. Doma pri "Admiralu" ni bilo polovico toliko dela, niti takrat ve, kadar smo morali vso noč bedeti, in truden sem bil kakor pes, ko je ob prvi zori zapela piščalka in se je moštvo začelo zbirati ob sidrovem vitru.

Ce bi bil tudi dyakrat huje zdejan, ne bi bil šel spati. Ostal sem na krovu in gledal in opazoval. Vse je bilo novo zame: kratka povelja, rezki žvižgi piščalke, v polutemni brleče lažiške svetilke, moštvo, ki je hitelo na vse strani in brzo izvrševalo povelja, itd.

"Join!" — Ej, zapoj nam eno! je zaklical glas od nekod.

"Tisto staro —!" je dejal nekdo drug.

Kolikor besed, toliko laži. Ogonoma večina hrvaškega in slovenskega naroda je preverjena, da je ustava, ki je bila kupljena z milijoni davčnega denarja, srbska, da daje Beogradu in srbskemu plemenu v roke prevlast in nadoblast nad hrvaškim in slovenskim plemenom. V to svrhu se mora Slovenija razdeliti na dve pokrajin, se mora razparcelirati Hrvatska, ker vajhne pokrajine so brez politične in gospodarske moći ter se ne morejo ustanovljati Beogradu. O kaki široki avtonomiji ni v ustavi niti sledu. O občinski avtonomiji ni v ustavi niti besedice in bodo centralisti imeli prostor rekt. Da našim občinam ugrabiše še tista pravice, ki so jim ostale, ter jih postavijo pod nadzorstvo od države postavljenih občinskih tajnikov. Pokrajinska avtonomija, ki jo dovoljuje ustava, je kakor balonček za otroke, s kaferim se bodo igrali beogradski mogotci. Politične moći pokrajine ne bodo imele nobene, delale bodo lahko v gospodarskem in izobraževalnem smislu, pa za lasten denar, ako jim beogradska gospoda ne bo dala podporo. V istimi balončki, s katerim se bodo igrali centralistični mogotci. Ljudstvo ne bo imelo nobenega vpliva na vzgojo mladih, na postavljanje učiteljev in urednikov. Začetje pa je trditev samostojnežev, da je z ustavo vlada ljudstva zakonito uveljavljena, tako gorostastna laž, da ji je težko najti para na svetu. To so dobrote, katero je zadnja vlasta v obliki ustave podelila ljudstvu, na teh dobrotah bo hrvaško in slovensko ljudstvo hiralno in od dne do dne vedno bolj in bolj propadal.

Samostojneži se še bolj hvalijo in bahajo z dobrotami v gmočnem oziru. O tej stvari bi samostojneži rajši molčali. Gmočne dobrote, ki jih sedanja vlada deli našemu ljudstvu, so ogromni davki, ki so dosegli tako nečuveno in neprenosljivo višino, da naš kmet in obrtnik pod njimi omašuje. Na samostojneži o gospodarskih dobrotah vsaj med ljudstvom ne izpregorijo besedice več, ker bi se jim lahko zgodilo, da jim razlučeni ljudje dejansko pokažejo, kakšne so te dobrote. Časniški papir je potrežljiv in moreš na njega načakati vse laži in baharije, ni pa tako potrežljivo uho prevaranega poslušalca. Besedičenje o svobodnem izvozu živine samostojnežem ne koristi ničesar. Kaj pomaga svoboda izvoza, če pa naše živine vsled še vedno previsoke carine v tujino ne moremo prodati? Trošarine na vino za lastno uporabo niso odpravili samostojneži, kakor laže "Kmetijski list", marveč je to dosegla naša stranka, ko je še bil dr. Korošec minister.

"Koj, koj, tovariši!" je odgovoril Dolgi John, ki je stal z berglo pod padzduho na krovu in začel je z jasnim glasom tiste meni tako dobro značne besede:

"Umrl je in na njegov zaboj Petnajst se jih je vrglo koj." In vse moštvo je zaokrožilo hitro za njim:

"Juhuhu in še ruma prines!" In krov in pregraja sta se tresla od gromko donečega ukana.

Klub zanimivemu prizoru me je spomin lipoma zanesel domov k našemu staremu "Admiralu." Zdelen se mi je, da čujem pijanega rajnega kapitana peč s hrešččim glasom v kotu za pečjo in zbor vaščanov da mu kričavo odgovarja.

Fa vitel je zaškripal, včrige so se napele in sidro je počasi prišlo iz globokega morja, škratalo ob ladijinih stenah ter mokro in cedeč se od morske vode obviselo pod pregrajo. Jutranji veter se je vlegel v razpeta jadra, jadrnica je zaplula, počasi in vedno hitreje, pustišče in bregovi so hiteli mimo nas in utonili v polumraku, in ko sem šel iskat svojo visečo posteljo,

Tudi razširjena prosta žganjekuha je uspeh naše stranke in njene dolgotrajnega prizadevanja v tem oziru. Laž je tudi, da bi bila nova ministrska naredba o carinski tarifi, katero je tudi podpisal Pučelj, prinesla znižanje carine na uvoz industrijskega blaga za polovico. V istini je carinska tarifa večinoma povlačena, n. pr. samo pri toliko potrebnem železu za 300%: "Kmetijski list" tudi beleži kot zasluga samostojnežev, da se zemljiški davek ne zviša. Za Boga milega, ali še ni dovolj visok? Saj je že potravnjen in je treba še doplačati 120 odstot. doklade.

Dokler je dr. Korošec bil minister, ni dovolil početvorjenja zemljiškega davka. Ko so samostojneži prišli na vlado, se je zemljiški davek takoj početvoril. To pa v očeh samostojnih Še

ni dovoli; ta davek bi se še mogel zvišati.

Tako dobrote se našemu ljudstvu delijo pri mizi, pri kateri sedijo samostojneži. Druge pa so dobrote, ki jih od te mize dobivajo samostojni poglavari. "Kmetijski list" se hvali, da so velikanski uspehi, ki so jih samostojni poslanci priborili v gmočnem oziru. Tukaj se samostojno glasilo ni zlagalo. Ti uspehi so res velikanski: Pučelj minister, Urek podpredsednik narodne skupščine, oba z lepimi dnevnicami in prav lepo plačo povrh, dr. Vošnjak poslanik, Dobnik podpredsednik ljubljanske vlade brez dela, pa z lepo plačo, Jamnik in Demšar poverjenika itd. To so v istini velike dobrote. In zavoljo teh dobrot so samostojni poglavari sedli k mizi in še sedijo pri mizi.

Neresnost na odgovornem mestu.

Govori poslancev SKS so prav značilni za današnji čas. Lepo nam odkrivajo puhost ustanovitev in — ničvrsto ustanove. S kakšnimi razlogi se borijo ustanovitev z roči avtonomij! Urek govori (prim. "Slovenski Gospodar" št. 2) o popotniku, ki bi hodil iz ene jugoslovanske avtonomije v drugo. V ljubljanski bi bil za neko dejanje obešen, za katerega bi ga Urek v mariborski odlikoval. Večju nesmiselnosti si otrok ne more izmisli in vendar pride poslanec Urek s takimi dokazi v parlamentu na dan. Upravičeno se potrkamo po glavi ter vprašamo: Ali še sploh kaj mislimo, ali samo v alkoholu delamo? Ali je pač mogoče, da bi ena oblast ubojsivo nagradila, drugih 29 bi te za to dejanje zaprlo. Ali smatra Urek jugoslovanske nedemokrate in nesamostojneži res že za tako neumne in zabite, da so zmožni kaj takega (vsaj upoštevanja vrednega).

Zedinjene države Severne Amerike sesajo iz številnih avtonomnih državic, pa mislim, da niti sam Urek ne ve vsaj za 0.00001% njegovemu "dokazu" še vrgajoč slučaj. Takšna nesnosnost, milo rečeno! Ce bi vedeli samo za Urekove izjave, vedeli bi dovolj o centralistični ustavi. Radi verjemo Ureku, da "taka avtonomija res ne bo mogla živeti", predvsem, če bo Urek delal take vrste postave.

Tako neresno govorjenje o tej stvari, ki je življenjskega pomena za milijon (in pol!) ljudi, pač mora vsakega mislečega navdati z največjim strdom in strahom pred bodočnostjo. Kam bom prišli, če smemo na načelnih rečih razpravljati z morebitnimi, skoro

povsem negotovimi in nemogočimi slučaji in možnostmi. Ce bo tako naše delo, potem je zastonj ves trud za ureditve države in za socijalen blagajnici. Nihče, — nobena stranka, noben zemljan, ne bo v stanu ustaviti programa, ki bi se ne razbil popolnoma v teh valovih.

Ne čudimo se, da so samostojni glasovali za kancelarparagraf v popolnem nasprotu s svojim programom. Ako imajo le količaj spoznanja v svojem programu, oziroma če dajo sploh kaj nanj, potem bi morali ravno oni po 7. točki svojega programa odločno nastopiti za največjo svobodo cerkve.

Naši ljudje bi pač naj malo več mislili in tehtali besede. Ali še do danes ni jasno, da samo zabavljanje cez klerikalice, smešenje in zaničevanje njuna vođiteljev ne more imeti nobenega vpliva? Ali vas ni vojska ničesar naučila? Ali ne vidimo, da brezglavost in samovoljnosc ničesar ne prineseta. Zagrizenost in trmoglavost v svoji sestri je vrgla iz njih imetnih mest mnogo valjakov. Zgledov dovolj v zgodovini. Nehajmo, sametujmo se, dokler je še čas in ne bodo prepoznati. Samogolt in pohlep po denarju uničujejo stoltni trud. In če je šlo tako nadalje, nam rešitev ni pričakovati. Ne čudimo se, če nad takimi (a la Urek) voditelji ljudstvo obupuje. Nai torej že prihodnje volitve pokažejo, da mislimo in cenimo poštene in razsodnosti, da damo kaj na pametno govorjenje ter delo. Otresimo se praznih besed ter preidimo od njih k dejanjem.

samo bili že daleč na odprtem morju in pauli v polni naglici skrivnostnemu otoku naproti. —

Podrobnosti našega potovanja ne bom opisoval. Nad vse lepo je bilo to, "Hispaniola" se je izkazala, da je izvrstna ladja, naši ljudje so bili dobro izurjeni mornarji in kapitan je vse skozi razumel svoj posel.

Toda preden smo prijadrali v višino takšno začeljenega otoka, smo dozivelni nekatere dogodke, ki jih moran omeniti.

Najprije smo imeli težave z Arrowsom. Se manj je bil za rabo, nego se je bil kapitan. Moščvo ga ni ubogalo, delali so z njim, kar se jum je zljudilo. Fa te še ni bilo najhujše. Ko smo bili že par dni na morju, je začel prihajati na krov z meglenimi očmi, zaradelimi lici in jezik se mu je zapletal, očvidno se je vdal pijančevanju. Dan za dan ga je nevojni kapitan posiljal pod krov. Opotekal se je in včasi pada ter se urezal ali pa udaril in po cele dnevi je preležal v svojem kotu v kajnti. Vmes pa so bili tudi dnevi, da je bil čisto trezen in za silo celo uporaben za delo.

Nikakor nismo mogli iztakniti, od kod dobiva pijačo. To je bila naša "ladjiska skrivnost." Opazovali smo ga na vse načine, pa te uganke nismo še znali rešiti. Ce smo njega vprašali, se nam je smejal v obraz, kadar je bil pisan, ce je bil pa trezen, pa je slovesno prisegal, da še ni nikdar pili druga kot vodo.

Za prvega mornarja torej ni bil več in slabo je tudi vplival njegov zgled na moštvo, razen tega je bilo i jasno, da se bo sčasoma popolnoma uničil s takim življenjem. Zato nihče ni bil preveč iznenaden in tudi ne preveč žalosten, ko je v neki viharni noči izginil in ga ni bilo videti več.

"Padel je čez pregrajo in utonil!" je rekel kapitan. "Vsekakor nas je s tem razrešil dolžnosti, da bi ga morali džati v železje."

Ampak bili smo sedaj brez prvega mornarja.

Enega izmed moštva je bilo treba izbrati za ta posel. Naš drugi mornar Job Anderson, je bil za to še najspombenejši mož na krovu.

(Dalej pričodnjek.)

Cena živini — pada. „Velikanski uspehi“ naših samostojnih se kažejo vsak dan bolj očito.

Davčne komisije: uspeh naše ljudske in kmetske stranke.

Naša stranka se je vedno z vso siločnostjo borila zoper prehudi davčni pritisk, zoper samovoljnost davčnih uradnikov, ki so ljudem predpisovali davke v poljubni višini in se niso nič zmenili za zakonska določila. Davčno breme tako pritiska naše ljudstvo, da delavnici sloji, zlasti kmetje in obrtniki, že omahujejo pod njegovo težo. V imenu naše stranke je zlasti poslane dr. Hohnjec s številnimi vlogami in interpelacijami na finančnega delegata v Ljubljani in na fin. ministra v Beogradu vztrajno in ne-utrudljivo kazal na nered, na neenakopravnost in krivičnost na davčnem polju. Nakrat se nobena slovenska stranka niti ni zmenila za obrambo našega delavnega ljudstva. Demokratični vodja dr. Kukovec je to ljudsko-obrambno delo naše stranke imenoval sataško delo zoper državo. Samostolneži so molčali, ker se niso hoteli zameriti srbskim voditeljem in ker jim je bolj pri scru lastna korist, nego pa dobrobit naroda. Enkrat je eden izmed njih pristopil za našo stranko s ponižnim upitom, ki je bil slabo posnet iz naših stvarnih interpelacij. Poslanec dr. Hohnjec pa ni odnehal, marveč se je neprestano oglašal v Ljubljani in v Beogradu s protesti in zahtevami. Neumorno delo naše stranke je doseglo uspehe. Mnogotemu posamezniku se je popravila krivica, ki se mu je storila s predpisom davka. Sedaj je tudi upati, da bo sploh konec samovoljnosti uradnikov pri odmeri davka. Ta konec bodo povzročile davčne censilne komisije. Preteklo je nekako mesec dni, odkar je finančni delegat v Ljubljani na tozadevno vprašanje odgovoril poslancu dr. Hohnjcu, da se bodo kmalu izpolnile naše zahteve, da se bodo censilne komisije vpeljale, da je finančno ministrstvo že

pristalo na to, samo da je treba rešiti še nekočko postranskih stvari.

To se je zdaj zgodilo. Začasni zakon o proračunskih dvajsetinah z dne 27. junija 1921, "Službene Novine" št. 154, ustreza že ponovno izraženi želji davčnih zavezancev, da se vzpostavi censilne komisije za dohodnino in priredbene komisije za pridobnino. Da se pospeši volilno posopejanje, so dosedanji predpisi, ki so bili proračunjeni za povsem druge razmere, kolikor mogoče poenostavljeni. Najvažnejši sta dve izpremembi: 1. Da se uvede ustna volitev namesto pismene. 2. da se v dohodniške komisije ne voli več po volilnih razredih, marveč v eni sami skupini. Interesirani krogi nekvarno morebitnim preuredbam v prihodnjih letih, ako bi se izkazale za potretna, tem spremembam niso ugovarjali, samo da pridemo čimprej do komisij. Volilci se bodo opozorili na volitev, volilni dan, način in kraj volitev v "Uradnem listu" in po javnih razglasitvah. Volilce se bodo pa vršile za nedeljo in na sedežu vsakega davčnega dela in ne kakor do sedaj le na sedežu davčnih oblastev. Ako bi se volitev ne udeležili vsaj trije volilci, pa preide pravica izbrati polovico dohodniške komisije na poverjelištvo za notranje zadeve in pri pričebniških komisijah na trgovsko in obrtniško zbirniko. Volilci v dohodniško komisijo se bo na podstavju teh določil izvršili takoj, čim sestavijo davčna oblastva volilne imenike in polečajo roklamacijski rok, tako da tudi priredite dohodnino za leto 1921 in prvi dve leti, v kolikor še ni odmerjena, zopet censilne komisije.

Drofenika, dr. Vošnjaka, Kirbiša in Puciča za naše ljudstvo, namreč neznosno velike davke. Ko dobivate vi kmetje in obrtniki plačilne naloge z nezaslišano visokimi predpisi, ko vas rubijo, ko morate iskati posojilo, da plačate deset in deset vrst davkov, se spomnite, da so ta bremena uspeh "samostojnih" posancev. 28. novembra se zahvalite za ta uspeh! Urek si zida novo hišo, Mermolja veriži, Kirbiš in Drofenik baranta, vsi živijo življenje vojnih dobitkarjev, a ti kmet, obrtnik in delavec pa trpi in plačuje, da krvavo gledaš! Sami uspehi "Samostojne"!

Davčne censilne komisije se bodo velile koncem septembra ali začetkom oktobra. Sedaj sestavljajo volilne imenike. Volitev se bo vršila na najbolj starokopitni način. Volilec bo moral, ako bo hotel izvrševal svojo volilno pravico, priti na sedež okrajnega sodišča in tam ustreno glasovati za svoje kandidate. Večje budalosti si demokrati in samostojni, ki so pri vadi, niso mogli izmisli. Pomislite: Iz celega mariborskega sodnega okraja, ki steje 82 občin, bodo en dan morali priti vsi, ki plačujejo dohodnino, v Maribor. Tisti ena desetina ne bo prisiljena na vrete. In oddaljeni kraji bodo gaščasti brez zastopstva, ker bodo volilci iz Maribora in okolice prvi zasedli dohod k volišču. Zahlevamo, da je glasovanje na isti način, kakor so je veliko pred vojsko censilne komisije. Zadostuje naj, da nekdo skupno posbere madne glasovnice in jih napisane izdusi volilne komisiji. Ljudje si bodo prizanili mnogo dragocenega časa in denarja.

Učitelji — špiceljni davčnih oblasti. Ljudstvo vzdiha pod neznosnim pritiskom krivično odmerjenih dohodniških davkov. Znano je, da je že prejšnja Avstrija gojila denuncijantstvo kmetskega prebivalstva z nastavljanim tajnih vohunov, ki so davčnim oblastem naznanjali, kakšne dohodke ima ta ali oni kmet. Razume se, da je ljudstvo iz dna duše sovražilo take ovaduhe, ker so "delali" večinoma zelo pristransko. "Svojim" pristašem so prizanašali, za to pa tem bolj neusmiljeno udrihali po svojih nasprotnikih. Tudi zdaj se vrši ovadušto kmetskega ljudstva davčnim uradom na isti način. Neki učitelj je izjavil pred pričami (ime učitelja in prič na razpolago v uredništvu), da so učitelji prisiljeni, dajati podatke o premičenju kmetov, oziroma o njihovih dohodkih — ker jim tozadevne oblasti pošiljajo vedno vprašalne pole, da jih izpolnijo! — Ako torej ti ubogi kmet dobiš plačilni nalog v gorostastni višini, vzemi ponižno klobuk pod pazduho ter se podaj k svojemu liberalnemu učitelju, da ti razjasni položaj. Ako mu obljudiš, da prestopis v liberalni (demokratični) tabor, bodi prepričan, da se bo tvoj dohodninski davek znižal vsaj za eno desetino.

Dijaki, bliža se kulturno-socialni tečaj pri Sv. Trojici. Veliko še vas je, ki se še doslej niste javili. Storite to nemudoma na naslov: stud. phil. Joško Padovnik, Sv. Trojica v Slov. goricah. Natančnejši program lahko berete v "Straži" in "Slovencu". Govorniki jamčijo, da bo tečaj v vsakem oziru izvredno poučen. Stroški bodo malenkostni, ker za dneve tečaja ne bodo presegali 40 K. Hrana bo sicer priprosta, a zato obilna, skupna, za vse enaka. Udeležite se lahko vsi 1. prleškega orlovskega tabora v Ptiju v nedeljo dne 31. julija. V pondeljek bo razkazoval profesor zgodovinar zanimivosti starega Petovija, v torek je izlet na Ptujsko goro, v sredo odhod k Sv. Trojici. — Dobrodošli naši gg. organizatorji. — Priprav. odbor.

Orlovska prireditev v Jarenini se je preteklo nedeljo izbrorno obnesla. Udeležba je bila naravnost sijajna. Tudi mariborski gostje so bili v častnem številu zastopani. Odbor se zahvaljuje vsem cenj. darovalcem raznih dobitkov kar najprisrčnejše. Nedeljskega uspeha se jareninski Orel lahko raduje. Tistim, ki so govorili: »Orel nima bodočnosti!« boli nedeljska prireditev dokaz, da Orla še ni in tudi ne bo obhajal strah za svojo bodočnost. Mi gremo naprej, mi streli!

Zbirajte poštne znamke! Prosimo naše prijatelje in prijateljice, da zbirajo obrabljenne poštne znamke. Neka družba jih potrebuje včak množino. Znamke ne smete strgati s kuvertov, temveč jih morate s škarjami tako izrezati, da ne pokvarite nobenega znamkinega roba. Nabранe znamke pošljite v kuvertu ali paketu kot "tiskovino" na naslov: "Tajništvo Slov. ljudske stranke" v Mariboru, Koroška cesta št. 5.

Pri č. oo. kapucinih v Celju se vrši 31. julija, 1. in 2. avgusta slovesna tridnevница v spomin 700letnice ustanovitve 3. reda sv. Frančiška.

Število birmancev v letu 1921. Že mnogo let ni bilo birmancev tako veliko kakor letos. V zadnjem, četrtem dekanatu je prejelo zakrament Svetega Duha na Hajdini 402, pri Sv. Juriju na Ptaju 608, pri Sv. Petru in Pavlu v Ptaju 712, pri Sv. Urbanu 372, pri Sv. Marku 430, pri Sv. Marjeti 509 in pri Sv. Lavrenciju v Slov. goricah 471, skupno 3504 otrok. S prejšnjimi skupaj je bilo letos 14.974 birmancev.

Slovesnosti pri Sv. Miklavžu nad Laškem. Pri nas se je vršil sprejem novega g. župnika Jakoba Čebaška, doslej kaplana pri Sv. Martinu pri Saleku. Pri prvem slavoloku so pozdravili novodošlega župnika cerkveni ključarji in občinski odbor, pri šoli pa gospod nadučitelj, v imenu šolske mladine pa je posebno ganljivo nagovorila gosp. župnika učenka Boštela. Novemu gospodu želimo: Na mnogo leta!

Minister Draškovič umorjen. Dne 20. julija t. l. predpoldne je bil v Dečnicah izvršen napad s samokrenom na ministra Milorada Draškoviča. Minister je jako rad zahajal v prijazen gaj v bližini mesta. Ob navadni uri je prišel v gaj s svojimi otroci. V njegovo bližini so se nahajali v njegovo osebno varstvu en detektiv in dva orožnika. Minister se je s svojo deco zelo živahnno razgovarjal in zabaval, ko je prišel mimo počasi in mirno mlad človek, se nekofiko ustavljal in navidezno z zanimanjem čapoval to rodbinsko sliko. V higu je potegnil samokres iz žepa ter oddal strele. En streli je zadel ministra v srce, tako, da je obležal na mestu mrtev. Na napadalca so se zagnali detektiv in oba orožnika ter ga prijeti. Napadalec se zove Alija Alijagić, je mizarski pomočnik, komunist in srbski moslim, doma iz Bjeline. Truplo umorjenega ministra so s posebnim vlakom prepeljali iz Delnic mimo Zagreb v Beograd, kjer se je v nedeljo vršil na državne stroške slovesen pogreb umorjenega ministra.

Splešna silna vročina je zavladala v naših krajih. Ljudem, zlasti v hribovitih krajih primanjkuje vode. V Dalmaciji pa voda taka vročina, da so ljudje skor celci dan in morju.

Silno neurje v južni Srbiji. Iz krajev južne Srbije prihajajo poročila v silnem neurju in strašni nevihti, ki je pred dnevi tamkaj razsajala. Neurje je napravilo ogromno škode. Žitna polja so zelo hudo prizadeta. Brzojavn in telefonski promet je popolnoma ustavljen, ker je vihar podrl vse drogo in raztrgal žico. Več oseb je bilo žrtev neurja. Nekega kmeta je vihar vrgel v reko Vardar in le s težavo so ga rešili. Na neki cesti so našli razbit voz in mrtva konja, ki sta bila uprežena. Usoda oseb, ki so bile na vozu, ni znana.

Žandar — morilec. Na vlaku, ki vozi med Koprivnico in Zagrebom, se je dne 24. t. m. izvršil strašen umor. V postaji Dugoselo sta vstopila v vlak brata Rudolf in Franjo Horvatič, prvi davčni uradnik, drugi črkostavec, oba iz Zagreba. Brata sta vriskala in pevala. Kmalu nato je vstopil tudi orožnik s puško ter jima prigovarjal, da naj ne popevata, sicer ju bo aretriral. Razvil se je kratek toda hud prepir, v teku katerega je proglašil orožnik Fr. Horvatič kot aretriranca. Orožnik je družbo imenovanih, v kateri se je nahajal tudi bančni uradnik Zlatko Arnold iz Zagreba in neki Ivan Kasanda, ki je vstopil v vlak v Sesvetih, pricel zmerjati in jih imenoval komuniste. V nadaljnem prepiru je stopil žandar Dušan Krušči v kot vagona ter ustrelil med te komuniste. Popolnoma nedolžni Zlatko Arnold se je zgrudil takoj mrtev na tla. Rudolfa Horvatiča je strel težko ranil in so ga morali pre-

Politični ogled.

Kraljevina SHS. V nekem gozdu blizu Delnic na Hrvatskem je dne 20. t. m. ob 9. uri 15 minut dopoldne izvršil Bosanec 'Alija Alijagić umor bivšega ministra notranjih zadev Milorada Draškoviča. Ministra Draškoviča so pokopali v Beogradu z velikimi častmi. Takoj po umoru je sklical ministarski predsednik Nikola Pašić ministarsko sejo, v kateri je vladala sklepala o korakih, ki naj se pod vzamejo proti rovarenju komunistov. Izdača bo takozvani "zakon o zaščiti države", ki naj bi zapel komunistični stranki smrtno pesem. Kakor izgleda, bo vlad pri tem trčila na velike težkoče. Komunisti so nameravali ubiti poleg Draškoviča še ministarskega predsednika Pašča in ministra Prileševiča. Preiskave po nadaljnih skrivenih so v polnem teku. Vlada namerava komunistično stranko razpuščati, poslance pa izročiti sodišču. Poslanci bodo baje izgubili svoje manda. — Madžarska mirovna pogodba vsebuje določbo, po kateri bo Jugoslavija morala v prav kraškem času izročiti premogovniško ozemlje okoli Pečuha z mestom vred Madžarom. Pogodba je stopila v veljavo dne 26. t. m. — Kraljevi namestnik Ivan Hribar se je pripeljal dne 26. t. m. skozi Maribor, kjer so ga pozdravili predstavniki oblasti, v Ljubljano. Kr. namestnik bo imel to nalogu, da po dolčilih nove ustave izvede razdelitev Slovenije v dve oblasti: v ljubljansko in mariborsko. S tem je avtonomija Slovenije proti volji velikanske večine slovenskega ljudstva za enkrat pokopana. — Gor. Slezijo. Klj je ponorišče vedno se ponavljajočih nemirov med Nemci in Poljaki, namerava spremeniti po amerikanskem načrtu v samostojno ozir. neodvisno državo. Sestaviti bi se imela po tem načrtu vladna komisija, v kateri bi bili zastopani Italijani, Nemci in Poljaki. — V. Rusiji je izbruhnila strašna lakota. Nad 30 milijonov ljudi je v Vzhodni Rusiji na milost in nemilosť izročenih gladu in nalezljivim bolez-

nim. Silna suša je uničila vse posevine, tako, da je mogočna Rusija, ki je svojčas zalagala z žitom vse Evropo, danes navezana na nujno pomoč evropskih držav. V nekaterih gubernijah umira na stotine in stotine ljudi v pomankanju vsakdanjega kruha. Sovjetska vlada je sicer prosila za pomoč Evropo, toda kdo naj v tej neurejeni državi brez zadostnih železnic pomaga milijonom ruskih seljakov ki prebivajo daleč proč od velikih naselbin? Ruski pisatelj Maksim Gorki je poslal nemškemu pisatelju Gerhard Hauptmannu obupen oklic na človeštvo Evrope, da naj nemudoma pomaga s kruhom in zdravili, sicer bo velika večina izmučenega ruskega naroda poginila na lakoti.

Tedenske novice.

V Braslovčah bo v nedeljo 31. julija po ranem sv. opravilu shod Kmetskem zvezu. Govori narodni poslanec dr. Hohnjec.

Kmetijski List vedno piše o velikih uspehih samostojnih poslancev. Da je to navadna farbarija in da samostojni poslanci niti ne vedo, kako se mnoge zadeve razvijajo, se je že večkrat dokazalo. Kot nov dokaz navajamo sledeči slučaj: Pred kratkim se je vozil "dični" poslanec Drofenik, ki je v zbornici lagal o duhovnikih, z nekim majorjem, kateri mu je tožil, da častniki, ki so bili upokojeni meseca januarja, še do danes niso dobili nakazanih pokojnin. Prav samozavestno je odpril Drofenik usta in povdarjal, da kaj takega sedaj, ko vladajo demokrati, ni mogoče. G. Drofeniku svetujemo, naj se tozadevno obrne na svojega prijatelja Dolfe Ribnikarja v Ljubljani, v Beogradu pa lahko po finančnem ministru zve, da so kupčije z Turki in samostojne stale državo toliko, da so vse kase prazne. Posamezniki so dobili milijone, a ljudem, ki so 30 ali več let bili v državni službi se niti penzije ne nakažejo.

Velik uspeh poslancev Samostojne kmetijske stranke! Zadnji "Kmetijski list" je pozabil poročati o velikem uspehu Mermolje, Ureka,

peljati v zagrebško bolnico. Žandarja so takoj oddali v zapor. Arnolda bodo pokopali na dež stroške. Ves Zagreb, ki je izobesil črne zastave, žaluje za nedolžnim Arnoldom.

t 10 milijenov stradajočih v Rusiji. Poročila, ki prihajajo iz Rusije in ki slikajo lakota v Rusiji, so prejedljiva. Kdo bi si bil mogel pred vojno predstavljati, da bo v tej, od prirode tako blagoslovjeni državi edaj zavladala taka lakota, da sedaj strada v njej čez 10 milijonov ljudi? Lakota viada v pokrajinah Kerzon in sploh v vseh črnomorskih pokrajinah, dalje Astrahan, Orenburg, Ufa, Saratov, Samara, tatarska republika in Baškiristan. Ozemlje, na katerem vlada lakota, obsegata toraj vse pokrajine ob Volgi in severno od Kavkaza. — **Kmetsko prebivalstvo kar trumpona** zapušča svojo rodno grudo, 3 milijone ljudi beži pred lakoto. Ruska sovjetska ali komunistična vlada se je obrnila na vlado Združenih držav Severne Amerike z nujno prošnjo za izdatno pomoč gladujučim russkim pokrajinam. Ameriška vlada je odgovorila, da je voljna v izdatni meri pomagati, aко sovjetska vlada izpolni sledeče zahteve: Takošnja demobilizacija rdeča armada, takošnja uvedba osebne in tiskovne svobode, takošnj razpis votov, v rusko ustavotvorno skupščino. Ruska vlada je poslala v London in Ameriko Maksima Gorkega, ki naj vodi tezadnevna pogajanja z ameriško in angleško vlado. Ljudstvo pa naj lakote umira, dokler ne bodo pogajanja dovršena. Nesrečna komunistična vlada, ki si zakrivila toliko gorja v tej državi!

I prerokovanja 106letnega starčka. Na svojem majhnem kmetijstvu v Blackfordu na Angleškem živi starček po imenu Stibbins, bivši dolgoletni župan te občine, ki je te dni obhajači popoln v zdravju, čil in vesel, svetlj, rojstni dan. Ko se tekom predpolnove prišli k njemu razni časnikarji, da mu izrazijo svoje čestitke, mi izročijo darila ter ga fotografirajo za svoje časopise, jim je starček rekel: Se le ko sem postal 100 let star, bilo je leta 1916, sem postal naenkrat slovenč mož. Svetovna vojna je takrat izazala že tretje leto. Prišli so takrat k meni razni časnikarji, mi izrazili svoje čestitke ter me vprašali, kako da bo končala svetovna vojna. Časnikarji sem takrat izrazil svoje trdno prepričanje, da bo zmagaala pravica ter da bodo Nemčija in njene zaveznice premagane. Ze koj drugi dan so prišli vsi londonski in tudi drugi svetovni lisi mojo sliko ter priobčili moje prerokovanje. In danes, ko slavim svoj 106. rojstni dan, vidim, da sem prav prerokoval. Sedaj pa povejte g. bralcem vaših časopisov, da stari g. Stibbins še tudi danes kadi iz pipe, vsak dan redno po tri ter izpije na dan dva kozarca vina. Pred 100 leti sem s starši vred moral zapustiti svojo rojno gradivo, tužno Irsko in od tiste dobe je nisem videl več. Ako bo angleška vlada dala Irski človečanske pravice, bi se rad zopet vrnil na Irsko, kjer želim skleniti svoje življenje. Kakor kažejo vsa znamenja, se bodo želite 106letnega starčka kmalu izpolnile in stoletja tlačenemu narodu treve, bo zopet **zasijalo** solnce zlate svobode — Irška postane samostojna država.

i Otrok z dvema glavama in s tremi nogami se je narodil v kliniki ameriškega mesta Paterson. Glavi novo-rojence sta zrasli iz enega trupla. Ruke in noge so pravilne. Na eni strani trupla se nahajajo dve nogi, na drugi pa ena v normalni dolgosti z 10 prsti. Zdravniki še niso na jasnom, ali gre v tem slučaju za dva telesa ali za enega z dvojnimi udmi. Samo v tem so si popolnoma edini, da je tej pomoti narava rimerjena le kraška doba življenja.

Narodno gospodarstvo.

Kako kažejo gerice?

V Jugoslaviji pričakujemo srednjo trgatev. Vročina zadnjih tednov je že precej izravnala škodo mrzlih dñi ob času svetja. Jagode so se izpopolnile, in so že skoraj dorašene ter dobivajo moko. Peronospora ne nastopa nikjer v večji meri in tudi odiši še ne povzroča občutne škode. Vinski trg poči-

va, razen manjših nakupov; cene niso padle.

Na Mađarskem je stanje vinogradov počivaljno, čeravno se toži o precejšnji škodi po peronospori. Tudi toča je na mnogih mestih oklestila gerice. Cene vinu se dvigajo. Boljša cena na stancio 25—28 madžarskih K (13—14 naših).

Isto velja o Italiji, kjer je vinski trg nekoliko oživel. Poročila pravijo, da povzroča peronospora mnogo škode posejano v Siciliji in Apuliji. V Gornji Italiji pa je toča omejila izglede na dobro letino.

V Spaniji pričakujejo izvrstno trgatev. Ker se imajo precej starih zalog, porujojo svoje blago posebno v Nemske Avstriji in na Čehoslovaškem. Spanija nam postaja nevaren konkurenčni na severnih vinskih trgih. Na Dunaju ponuja 13—15% že zacarinjeno vino v dunajskih skladisih po 30 do 100 nemško-avstrijskih K ali po našem denarju 19—21 K.

Tudi na Francoskem so s stanjem gorio zadovoljni. Vinske cene se držijo na prejšnji višini. Norveška država je dovolila uvoz vino francoskih vini posebne ugodnosti.

Nemska Avstrija ne pričakuje posebne trgatve, ker je v cvetu deževalo in je vsled tega odpadlo mnogo račoda. Cene so poskočile; lansko vino stane povprečno 80—100 K, letnik pa 120—140 K. Ta naš stari vinski trg je za nas žalil zaprt in zadaj čas je že, da odstrani vlada vse cvetje, ki onemogočijo naš vinski izvoz v to državo. V slučaju dobre trgatve si bodocene že same priborile pot na avstrijski trg, ako ne bo drugih ovir.

Spošno se torej pričakuje v Evropi srednje dobra trgatve, ki bo povzročila večjo ali manjšo padanje cen novembra vino; od kakovosti bode vse edvisko.

g Producija vina. Na kongresu vinarskih strokovnjakov v Bukovu so ugotovili, da znača povprečna produkcija vina: v Srbiji 356.000 hl, v Hrvatski in Slavoniji 1250.000 hl, v Vojevodini 665.000 hl, v Sloveniji 450.000 hl, v Dalmaciji 500.000 hl, v Hercegbosni 35.000 hl in v Črnigori 5940 hl. Skupna produkcija znaša torej 2 milijona in 861.940 hl.

g Čehoslovaška republika mora letno uvoziti nad 1½ milijona hl (to je nad 500.000 polovnjakov) vina, ker njen domači pridelek ne zadostuje potrebi naroda. Tudi sedajna Nemška Avstrija ne pridelava v svojih vinogradih niti toliko vina, da bi krila porabo Dunaja in Gradca. Prva skrb jugoslovanskih vinogradnikov in naše vlade mora toraj biti, da spravimo našo vinsko nadprodukcijs na nemško-avstrijski in čehoslovaški trg ter izpodremo tam italijanska, madžarska, francoska in španska vina, ki so se vgnjezdila sedaj po vojni, vsled naše malomarnosti.

g Na Ogrskem so v zadnjem času po najnovejših poročilih poskočile vinske cene za 15%.

g Francoska vina prodirajo na Čehoslovaško. Poročila pravijo, da se spije v tej državi več francoskega vina, kar se ga je izpilo prej v celi Avstriji. Posebno buteljk se mnogo porabi. Trgovina z buteljkami je v Jugoslaviji šele v povojnih in ravno v Sloveniji, posebno na Štajerskem bi bila zelo na mestu in bi nesla bogate obresti. Reelni trgovini z buteljkami cvete lepa bodočnost v Sloveniji.

g Mariborski živinjski sejem 12. t. m. Prigralo se je 24 konj, 10 bikov, 184 volov, 251 krav in 9 telet. Skupaj 478 glav. Povprečne cene za različne živalske vrste so bile sledeče: debeli voli 1 kg žive teže od 14—16 K, poldebeli voli 11—15 K, plemenski voli 9—10 K, biki za klanje 10—11 K, klavne krave debele 12—14 K, plemenske krave 9—10 K, molzne krave 1 kg 11—13 K, breje krave 12—14 K, mlada živila 11—12 K, teleta 1 kg 11—K, krave za klobasarje 1 kg 6—8 K.

g Mariborsko sejmsko poročilo. Na svinjski sejem dne 22. julija 1921 se je pripeljalo 167 ščetinarjev in 4 koze. Cene so bile sledeče: Flemenske svinje za 1 kg žive teže od 20—24 K, polpitane svinje za zakol 20—24 K, mladi prašiči 6—8 tednov stari komad 200—300 K, mladi prašiči ok. 3 meseca stari 400—500 K, mladi prašiči ok. 1/2 leta stari 600—900 K. Kupčija je bila zivahnna.

g Mesne cene v Mariboru. Volovsko meso I. vrste 1 kg 26 K, II. vrste 24 K, meso od bikov, krav, telec 22 K, teleče meso I. vrste 1 kg 18 K, brez kosti 21 K, II. vrste 16 K, svinjsko meso sveže 32 K.

g Cene na Dunaju. Liter mleka 37—40, jajca komad 12—13, kg masti 250—270, masla 400—450, sira 120 do 150, graha 25—30, fižola 20—25, mürkov 80—85, kisle repe 6—7, krompirja 24—25, gob 120—130, orehov 80—90, riža 60—70, kave 300—350, meda 200 do 230 nemško-avstrijskih kron.

g Cene žitu neprenehoma rastejo. To se zdi človeku sicer nemogoče v Jugoslaviji, ki prideva na tisoče vagonov nad lastno potrebo, vendar pa je tako, ker imajo židi in drugi špekulantji vso žitno trgovino v rokah in smejo brez strahu guliti ubogo ljudstvo. Vinčarji, delavci, uradniki in vsi, ki more kruh kupovati, vprašajte naše vsemočne samostojne vladne koritarje kadar pridejo na shod, zakaj ne poskrbijo za cenejši kruh trpečemu ljudstvu? Oni imajo sedaj vso moč v rokah, kar kor sami pravijo.

g Hmelj. Tettnang-Virtenberško, 14. julija 1921. Stanje hmeljskih nasadov je prav različno. Povsod se vidijo hmeljišča, katera so lepa in zdrava, vendar so v manjšini proti slabim. Rastlina nima letos toliko panog, kakor v minulem letu — in kjer se vidijo panoge, tam so pa brez cvetnih popkov. Tudi v najlepših vrtovih se pogrešajo koščati vrhovi, kateri odločujejo množino pridelka. Zemlja se je vsled vročine popolnoma izsušila in ako ne bode v kratkem izdatno deževalo — kar bi rastlini še pomagalo — pride lahko do katastrofe. — Straßburg-Alzacija, 14. julija 1921. Stanje hmeljskih nasadov je prav različno. Gotovo je, da letos ne bodo pridelali toliko, kot lani; vsled tega zahtevajo hmeljarji za lanski pridelek (1920) višje cene.

Položaj na lesnem trgu.

Položaj na lesnem trgu se v zadnjem tednu ni izboljšal, in vrla splošna stagnacija na lesnem trgu še naprej.

Angleška, ki je porabila velikanske množine lesa in ki je narekovala cene lesu, ne kupuje več, ker ima še stare zaloge, ki si jih je nabavila po visokih cenah. Predno ne bo porabila teh zalog, si gotovo ne bo naročila drugega lesa in s tem je že tudi vrnena lesna trgovina na Svedscom, ki je posiljala skoro ves svoj les le na Angleško.

Holandska je prenapolnjena z lesom in ni mogoče skleniti tukaj kupčij niti po predvojnih cenah. Položaj se tudi ne bo tako kmalu izpremenil, ker so si holandski trgovci nabavili velike množine lesa v prvi vrsti za to, da bi začakali Belgijo in Francosko, ki pa slobovata sedaj v reparacijske svrhe velikanske množine lesa.

Nemška vlada je v to svrhu razpisala dočavo naslednjih množin lesa: 185.000 kubičnih metrov dolgega in okroglega lesa v stavbene svrhe, 415 tisoč kubičnih metrov rezanega lesa, 90.000 kubičnih metrov hrastovega lesa, 41.000 kubičnih metrov bukovega lesa in 4000 kubičnih metrov drugega lesa, vsled fega se je lesna kupčija v Nemčiji malo oživila, kar pa ne bo uplivalo na druge trge, zlasti pa ne na našega, ker bodo Nemci poskušali v prvi vrsti zmanjšati lastne svoje zaloge.

Za naš izvoz je merodajen v Italijo položaj v Trstu, ki pa za nas ni nikakor razveseljiv, ker je lesni trg prenapolnjen in ker manjka kupcev. Poročila iz Trsta pa pravijo, da se položaj v Trstu še ne bo tako kmalu izboljšal.

Dejstvo, da se v Zagrebu precej zida, je pač začasno ustavilo padanje cen v mehkem lesu, ugodnejše pa to ni moglo vplivati, ker so ravno v zadnjem času prodali Cehi v Novemščini okoli 40.000 kubičnih metrov po cenah, s kojimi je slovenskim lesotrošcem zelo težko tekmovati. Edino na ta način bi se pri nas izboljšal položaj vsaj deloma, če bi prišla naša vlada po vzgledu Čehoslovaške do spoznanja, da je treba železniške tarife znižati.

g Lesni producenti in trgovci v okraju Gornjigrad so na zborovanju dne 16. maja 1921 v Nazarju sprejeli sledečo resolucijo: Lesni trgovci in

producenti iz Zg. Savinjske doline, zbrani na zelo številno obiskanem protestnem shodu, ki ga je sklicala lesna zadruga za okr. Gornjigrad, odločno in ogroženo ugovarjajo proti uvozu čehoslovaškega lesa v Jugoslavijo, ker grozi s tem njim gospodarski polom in zahtevajo, da se takoj uredi izvoz lesa v Italijo, kajti naša trgovska bilanca, ki je pasivna, se more edino izvozom lesa podpreti in oživiti. To protestno resolucijo so podpisale občine, gospodarske korporacije, in okrog 1000 interesarov iz celega okraja. Resolucija se je poslala poslancu VI. Pušenjak, ki bo v finančnem odboru ter v zbornici celo akcijo odločno zastopal.

g Vrednost denarja. Ameriški dolar stane 166^{1/4} naših kron. Za 100 avstrijskih kron je plačati 19½, za 100 nemških mark 218—219, za 100 čehoslovaških kron 220—222 in za 100 laških lir 740—742 jugoslovenskih kron.

Dopisi.

Kamnica pri Mariboru. Leta 1759 je prinesel benediktinec p. Tobija iz Marijinega Celja kip Matere Božje, ki se je na angelsko nedeljo postavil na glavni oltar, kjer še sedaj stoji. Vsako leto so potem pobožni romarji prihali v procesijah častit Marijacejsko Mater Božjo. Imeli so za pravilo, da kdor gre tririkrat na božjo pot v Kamnicu, je toliko, kakor bi enkrat romal v Marijino Celje. V zadnjem času pa ni prihajalo nič več romarjev v Kamnico. Želeti bi bilo, da se ta božja pot zopet obnovi, posebno v sedanjem času, ko je romanje v Marijino Celje zdržano z velikimi težavami. Vabijo se torej vneti častilci Matere Božje Marijacejske, da se ji pridejo poklonit letos in tudi drugo leto na angelsko nedeljo. Letos se bo obhajala prvo nedeljo v septembru. Ako nameravajo priti s procesijo iz katere župnije, naj gg. duhovniki ali drugi vodniki blagovolijo naznani župnijskemu uradu v Kamnici, pošta Maribor, da se lahko o pravem času preskrbijo spovedniki in pridigarji.

Sv. Barbara pri Vurbergu. Politični shod v nedeljo po rani maši se je izbrorno obnesel. Poslane Pišek in prof. Vesensjak sta razpravljala o ustavi, raznih političnih, gospodarskih in davčnih vprašanjih. Zborovalci so jima izredno pazno sledili ter pritrjevali njunim izvajanjem. Odločno so posebej obsodili nastop samostojnih poslancev v konstituenti. Shod je trajal nad 2 in pol ur in sprejetje so bile sledče resolucije: 1. Zborovalci na shodu SLS ozir. Kmetske zveze pri Sv. Barbari povdajajo, da so davčna bremena — direktni in indirektni davki za kmetsko ljuštvo in njegovo sedanje gospodarsko stanje naravnost pogubonosna. Osobito zahtevajo razbremenitev pri osebni dohodnosti, carini, taksah in trošarini. 2. Izrekajo se za ljudsko samoupravo in avtonomijo na naši državi ter odobravajo nastop poslaneve „Jugoslov. kluba“ in nadaljnji boj za preosnovno ustavitev v smislu predlogov „Jugosl. kluba“. Na izreceno vprašanje pri vsaki resoluciji, če je kdo proti, se ni javil in ni glasoval nihče, pač pa so zborovalci z jasnimi in odločnim odobravanjem pritrjili predlogom. Vse spoštovanje zborovalcem, ki so se tako jasno in odločno izjavili za program Kmetske zveze, oz. Slovenske ljudske stranke.

Sv. Marjeta pri Rimskih toplicah. V nedeljo, dne 17. julija, smo obhajali tukaj kakor vsako leto šmarjetsko nedeljo. Nenavaden je bilo letos, da se nastopili naši Orli pri procesiji v krovju in sicer 11 fantov. Dne 7. avgusta pa se vrši velika okrožna prireditve celjskega orlovskega okrožja v Rimskih toplicah. Svira salzejanska godba iz Ljubljane. Želeti je, da se prireditve udeleži veliko ljudstva, da se bolj poživi orlovske gibanje v našem okraju.

Sv. Vid na Planini. Dne 18. t. m. je umrl najuglednejši mož naše župnije Vid Zakošek, posestnik v Zaklu. Bil je čez 40 let cerkveni ključar, občinski predstojnik

KALA NAZNANILA.

Pomožne delavke za lahko akordno delo sprejme takoj tevorna vignalice v Ptuj. 559

Organist

in mešnar se sprejme 5. septembrom 1921 pri Sv. Jakobu v Galiciji, p. Zalec. Dohodki : vinška iz žita hrano. 555

Dva izvrstna motorji na bencin 2 in 4 konj. sile, preveza in pravzemo mlatilnico proda za zmerno ceno Jurij Skrbnišek, pos., Zg. Hajdin p. Ptuj. 557

Viničarja s tremi delavskimi močmi sprejme Karel Worschke, trgovec, Maribor, Gesp. ulica. 1-3 558

Trgovina s mešanim blagom na delki 5-18c v nakup ali najem. Ponudbo sprejme iz prijanosti Iv. Hajdu, Maribor, Aleksandrova cesta 45. 1-3 557

Pekarijo, s investirjenim vred, vrame v najem Jožef Prekpec, Sv. Ilij v Slov. gor. 1-2 558

Proda se vsakovrstno po kmetije. Maribor, Krakova ulica 6. 542

Samostojna ženska osoba, ki je popoloma vajena v gospodarstvu, vino- sadje in živinereji, saj ide za lepo posestvo v okolici Maribora. Nastop takoj. Naslov v pravi list. 518

Rezilni stroj skoraj novi, in teški voz se po tem prodaja. Ravne tam se sprejme tudi en vajence. Mlin na Mostah, pri Ptujski gori. 2-2 517

Lepo posestvo v Št. Vidu pri Topošici, okraj Šentjanj se predaja. 7 ha njiv, 11 ha travnikov, 88 ha gozd in ca 6540 murek in mesecov od 16-65 cm in ca 18.000 m³. Hrta, 2 koši in gospodarske poselje v dobrem stanu. Natančni podatki se izjave pri Gordni upravi grada Thurn, Grad Ravne, p. Gučanj. 2-2 515

Malo posestvo je na prodaj. Počiva se pri Mariji Tekovnik, Sv. Lenart nad Laškim. 2-2 520

Nova hiša dve nadstropje, na se preda v Mariboru, Smetanova cesta 30, ima 11 sob, 11 kuhinj na zdrav solnati legi. Več se izva pri Antonu Vrabi, pošta Kribovec pri Ljutomeru. 6-6 464

Mizarstvo. Zavojje nrejega so proga Ig. Novak se odda dobre veljane dekmik za tri delavce v najem takoj. Več se izva pri Vojniku pri vodovi A. Novak Štev. 40. 2-2 522

Mlin, pokanje ali oboje skupaj ne mreži v najem, grem tudi na nadkušnjaj, ali mlinarja na pol ali tričetrt nadkušnjaj. Ponudbe na A. F. Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Počne letače. 4-5 491

Nov stroj se predaja negavica tkati (plasti) čiste v dobrim stanu za ogledati je pri Antonu Vrabi, p. Kribovec pri Ljutomeru. 6-6 463

Rafija, značilje kakovosti, izvaja za vinegrade, rdeče deteljice sume za nejajo med ajdo v avgustu, da spomindajte najboljše klinje. Prisk za rdeče v vročem poletju zelo potrebuje za svino, lepo kravne moko, najdlnejše picanke moko, polčice, sladkor, kavo, petrelj, bušno olje, olivno olje in vse spesitljive blago po okrajne nizke cene in pripomočki, ki nad ce ist ostreščajo trgovina številiškega blaga in trgovina s nameni Ivana Štrha, Maribor, Glavni trg. 8-8 420

Kupim

vsako množino

sena

Ponudbe na naslov

Andrej Oset, Slovenj- gradec.

Kupim tudi drva, pitano živilo, jabolčnik in vino. 2-4 521

Na debele! Na drobne!

OBLEKO.

Pripreste in finjete. Točno in solidne delki. Dobro blago. Ceneje kakor kjerkoli, same pri:

Aleksiju Arbeiter v Maribor, Dravska ulica št. 15 (pri starem mestu). 1-10 581

POZOR MILINARJI!

Pristra večernih milinska sita 24 in 32 cm široki po smatranu zunanji ceni, kakor pravzroma strelina sita svetovnoznan znamke "Alber Wudler", priporoča trgovina

AVGUST CABEZ, Ljubljana

Kolodvorska ulica št. 85, nasproti "Tisovec gostilne". Zahtevajte cenike. 3-6 472

Iz čehoslovaške

tkalnice raznokar delo: Postajalnina, lepo pisana 76 cm široka 1 m 38 K, 120 cm široka 1 m 68 K. Intel, rez 120 cm širok 1 m 78 K. Plast, demša, pristno na rjavo ali prtič 148 cm širok 1 m 180 K. Namizni prti, beli in barvani, z in brez franskih hrrok in delgi 150 cm, 1 komad 150 do 200 K. Rasko prti 150 cm široki, 200 cm delgi 1 komad po 200 do 250 K. Lanske bršlače po različnih cenah. Ena jedilna lanska garnitura kot 1 namizni prti in 8 servisatorov v različnih cenah. 1 slavnjača prista 180 K, 1 enajst hinc 140 do 250 K. Zenske noševine 1 par 20 do 45 K. Oblake in delki od 3 do 9 let 240 do 320 K, 1 tridelna šimlina (znamka s afrikom) 280 K. 1 ženska podlaga (Drahatalna) 280 K. V knegi vrča izbirajo hlačevino, plavotinska, boljga platin, itd. Vsakega dana vrča, kot na oskrvane zvezove, splava (šeme), seno, dvigala in pose, konjko strane, ujed. 554

Vabilo na redni občini zbor Hranilice in ponovljilice pri Sv. Kunigundi na Poh., ki se bo vrnil določen 7. avgusta 1921 ob 11 h dogodne v sestavljeni pisarni. — Dnevnih red: 1. Perofilo načelstva; 2. Porodile rač. pregledevanje; 3. Odobrenje rač. zaključka za 1. 1920; 4. Volitvene ene glasne načela; 5. Citanje revizijskega poročila; 6. Spremenba pravil; 7. Slučajnosti. Načelstvo.

Poselstvo se predaja, vse, kar leži in stoji. Deluje pri Mariboru št. 59. 511

Preda se lepo malo posestvo pri Mariji v Brezju št. 55, pri Mariboru. 2-2 492

Odda se v najem delno idejska pokarna s edino izkušterjem na 2-10 let predi kavalir ali se predaja, cena 80.000 K. Načelstvo pove uprava. 514

Mlin, pokanje ali oboje skupaj ne mreži v najem, grem tudi na nadkušnjaj, ali mlinarja na pol ali tričetrt nadkušnjaj. Ponudbe na A. F. Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Počne letače. 4-5 491

Nov stroj se predaja negavica tkati (plasti) čiste v dobrim stanu za ogledati je pri Antonu Vrabi, p. Kribovec pri Ljutomeru. 6-6 463

Rafija, značilje kakovosti, izvaja za vinegrade, rdeče deteljice sume za nejajo med ajdo v avgustu, da spomindajte najboljše klinje. Prisk za rdeče v vročem poletju zelo potrebuje za svino, lepo kravne moko, najdlnejše picanke moko, polčice, sladkor, kavo, petrelj, bušno olje, olivno olje in vse spesitljive blago po okrajne nizke cene in pripomočki, ki nad ce ist ostreščajo trgovina številiškega blaga in trgovina s nameni Ivana Štrha, Maribor, Glavni trg. 8-8 420

Drustvena naznana.

Sv. Peter v Maribor. V nedelje, dan 21. julija t. l. predvsi Slov. gospodarskih dražbi, dražba "Kala" gospodarske predstavitev. Goveti g. inž. Štefan Petkeyšek o navejanju gojja in kako gaanjiti zastitnim, da bo bolj uspešen.

1-5

Prodam

541

: 80 hektolitrov dobrega vina : eventuelno preti dobavi različnega lesa.

Jožef Golec, Maribor, Aleksandrova cesta 53.

Kupim vsako množino suhih, lepih bukovih drv. Ponudbe z navedbo cene na Julij Dernovšek, Maribor, 1-3 Meljska cesta 41. 540

: Strecharna :

tvrtka za pokrivanje streh Rudolfa Blum v Mariboru, ustanovljena leta 1877.

priporoča svojo še obstoječo zaledo strešne opeke cementa za les strešne lepenke ter splošno znamega najboljšega izvirnega "Hatschek eternita" za pokrivanje stek. — Strogo solidno in strokovno delo zajamečno. 533

Blago za zastave

se debi v vsaki množini po znižani ceni pri

Franjo Major-ju, Maribor, Glavni trg 9. 1-2 229

Gospodarska zveza,
Centrala za skupni nakup in prodajo
R. Z. Z. O. Z.

Ljubljana, podružnica Celje, Razlagova ulica št. 1, ima na zalogi špecijske predmete, kolonialno blago, vse vrste žita, moko itd. Pivovršno češko in angleško manufakturo, najboljši splitski cement, lahki in težki bencin, vsakovrstne poljedelske stroje in železnina. Največja izbira mesnatih izdelkov. Nakup domačih vin, kakor tudi nakup in prodaja vsakovrstnega lesa. Vse informacije naj se zahteva od podružnice Celje. 3-506

Mlin na Leki poprej Rengo pri Ptaju!

melje in izmenjava vse vrste žita. Mlin je na nove popravljen, ter izdeluje tudi zdrob. 18

Kupuje vse vrste zrnja po najvišji dnevni ceni. RIHARD ORSSICH, PTUJ.

Vabilo na redni občini zbor Hranilice in ponovljilice pri Sv. Kunigundi na Poh., ki se bo vrnil določen 7. avgusta 1921 ob 11 h dogodne v sestavljeni pisarni. — Dnevnih red: 1. Perofilo načelstva; 2. Porodile rač. pregledevanje; 3. Odobrenje rač. zaključka za 1. 1920; 4. Volitvene ene glasne načela; 5. Citanje revizijskega poročila; 6. Spremenba pravil; 7. Slučajnosti. Načelstvo.

Poselstvo se predaja, vse, kar leži in stoji. Deluje pri Mariboru št. 59. 511

Preda se lepo malo posestvo pri Mariji v Brezju št. 55, pri Mariboru. 2-2 492

Odda se v najem delno idejska pokarna s edino izkušterjem na 2-10 let predi kavalir ali se predaja, cena 80.000 K. Načelstvo pove uprava. 514

Mlin, pokanje ali oboje skupaj ne mreži v najem, grem tudi na nadkušnjaj, ali mlinarja na pol ali tričetrt nadkušnjaj. Ponudbe na A. F. Sv. Lovrenc na Dravskem polju. Počne letače. 4-5 491

Nov stroj se predaja negavica tkati (plasti) čiste v dobrim stanu za ogledati je pri Antonu Vrabi, p. Kribovec pri Ljutomeru. 6-6 463

Rafija, značilje kakovosti, izvaja za vinegrade, rdeče deteljice sume za nejajo med ajdo v avgustu, da spomindajte najboljše klinje. Prisk za rdeče v vročem poletju zelo potrebuje za svino, lepo kravne moko, najdlnejše picanke moko, polčice, sladkor, kavo, petrelj, bušno olje, olivno olje in vse spesitljive blago po okrajne nizke cene in pripomočki, ki nad ce ist ostreščajo trgovina številiškega blaga in trgovina s nameni Ivana Štrha, Maribor, Glavni trg. 8-8 420

Drustvena naznana.

Sv. Peter v Maribor. V nedelje, dan 21. julija t. l. predvsi Slov. gospodarskih dražbi, dražba "Kala" gospodarske predstavitev. Goveti g. inž. Štefan Petkeyšek o navejanju gojja in kako gaanjiti zastitnim, da bo bolj uspešen.

7. avgusta vsi v Brežu! 20 letnica Pedravške pedralnice S. P. D. Velika slavnost!

Dr. Alojzij Rakun

vljudno naznana, da je presehl svojo odvetniško pisarno iz Sevnice 2-2 502

v Celje, Aleksandrova c. 4 poprej Kolodvorska ulica.

Stara železnina

izbrano za kovače, ključevničarje, sodarje, vsakovrstno orodje in stroje, dele strojev itd. prodajata

Brata Arbeiter, Maribor, Uanjarska ulica 2. 532

Kupujeta tudi vsake vrsto starega železja, kot stare streje, litino in odpadke po dnevnih cenah.

Paromlin v Kaniži Pesnica

prevzame na mletje in izmenjavo vsakovrstnega zrnja. Kupi se zrno po dnevni ceni. 510

Xder ne verjame, maj poskuši in prepriči se da se kupi: Klebuke, čevlje, obleke, perilo.

dokolenice, potov. košare, torbice za trg in razao galant. blago najboljše in najcenejše pri tvrdki Jakob Lah, Maribor, Glavni trg 2.

Inserirajte v Slov. Gospodaru!**POZOR!**

Vsekvrstni poljedeljski stroji, mirvana roba, dosegli od prvovalnih čehoslovaških in avstrijskih tevorn.

Posebno pripravljam k nakupu:

vitlo, vsakovrstne mletilnice, žitočištne mline, trijerje ali žitne odpiralnice, slamoreznic, sadne in gradične mline, drebilne mline, travniške in njivne brane, gnezdične črpalki, vedenodne celi, motorje in parne stroje, pecikanje bezopaznika, dveradne korenne segalne stroje, pleške za ekspozicijo in eksportno ter mletno poslovalnice. Okribni alatni razne vrste ter popravila strojev. Dajem tečna pojasnila. Postrežba celidna.

IVAN NAJNY, Maribor, Aleksandrova cesta 45, naspr. gl. tel.

1-3